

บทนำ

วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือเล่มนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ปฏิบัติงานชุมชนพร้อมรับมือภัยพิบัติ ให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน และเป็นทิศทางเดียวกัน กลุ่มเป้าหมายเป็นเจ้าหน้าที่สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย ที่ผ่านการอบรมด้านการจัดการภัยพิบัติและหรือการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับชุมชน

การดำเนินงานโครงการชุมชนพร้อมรับมือภัยพิบัติ ได้นำเอากรอบการดำเนินงานเฮียวโกะ ซึ่งเป็นกรอบที่พัฒนาขึ้นจากการประชุมร่วมกันระหว่างรัฐบาล 168 ประเทศ ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2548 ณ เมืองโกเบ จังหวัดเฮียวโกะ ประเทศญี่ปุ่น มาเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินงานโครงการผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ การลดความสูญเสียจากภัยพิบัติ อย่างเป็นรูปธรรมทั้งในชีวิตและทรัพย์สินของชุมชน และของประเทศ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. ให้ความสำคัญแก่การลดภัยเป็นลำดับแรก เพื่อให้มั่นใจว่าการลดภัยมีความสำคัญเป็นลำดับแรก บนพื้นฐานที่สำคัญของการปฏิบัติการขององค์กรของรัฐ
 - ◇ จัดให้มีหน่วยงานแบบองค์รวมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำเสนอนโยบายและประสานงานในกิจกรรมต่างๆ
 - ◇ จัดให้มีนโยบายและแผน โดยบูรณาการการลดความเสี่ยงภัย เช่น ยุทธศาสตร์ในการลดความยากจน
 - ◇ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนองความต้องการในระดับพื้นที่
2. รู้จักความเสี่ยง และการดำเนินการ จำแนก ประเมินและติดตามความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ และส่งเสริมการเตือนภัยล่วงหน้า เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติ ประเทศและชุมชนจะต้องรู้จักความเสี่ยงที่กำลังเผชิญอยู่ และดำเนินการบนพื้นฐานของความรู้ การที่จะเข้าใจความเสี่ยงจะต้องมีความรู้ในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และความสามารถขององค์กร
3. การสร้างความรู้ความเข้าใจ และจิตสำนึก การใช้ความรู้ ความคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ และการศึกษาช่วยสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย และความพร้อมเผชิญภัยในทุกๆระดับ กิจกรรมสำคัญที่จะเพิ่มจิตสำนึกใน การป้องกันภัยพิบัติซึ่งประกอบด้วย
 - ◇ การจัดให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเสี่ยงภัย และวิธีการป้องกันภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประชากรในพื้นที่เสี่ยงภัยสูง
 - ◇ เสริมสร้างเครือข่ายและการหารือ และการร่วมมือระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านภัยพิบัติ ด้านเทคนิค และวิชาการ นักวางแผน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ

◇ บรรจุเรื่องราวการลดภัยพิบัติในกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่เป็นทางการ ไม่เป็นทางการ และการศึกษา-นอกโรงเรียน รวมทั้งการฝึกอบรมต่างๆ

◇ พัฒนาและส่งเสริมโครงการบริหารจัดการความเสี่ยงภัยในชุมชน

◇ ทำงานกับสื่อในกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการลดความเสี่ยงภัย

4. การลดความเสี่ยง การลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยง

5. การเตรียมตัวและพร้อมที่จะปฏิบัติเมื่อมีภัย เสริมศักยภาพในการเตรียมพร้อมเพื่อการเผชิญภัยที่มีประสิทธิภาพ ในทุกระดับการเตรียมพร้อมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

◇ การพัฒนาและการทดสอบแผนสำรอง

◇ การจัดตั้งกองทุนฉุกเฉินเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเตรียมพร้อมเผชิญภัยและการฟื้นฟู

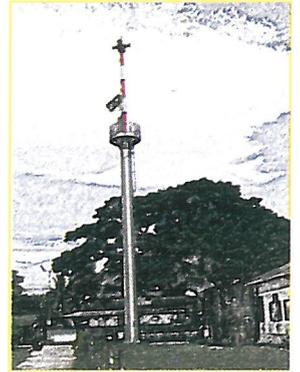
◇ การพัฒนาแนวทางการประสานงานในภูมิภาค เพื่อการเผชิญภัยที่มีประสิทธิภาพ

◇ การหารือระหว่างหน่วยงานเผชิญภัย นักวางแผน และผู้กำหนดนโยบาย รวมทั้งองค์กรในการพัฒนา

จากกรอบการดำเนินงานเฮียวโกะดังรายละเอียดข้างต้น ได้นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาข้อเสนอโครงการชุมชนพร้อมรับภัยพิบัติ ที่ได้บรรจุกิจกรรมที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับการลดความสูญเสียจากภัยพิบัติของชุมชน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และส่งเสริมการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคีเครือข่าย ดังจะศึกษาได้จากแนวทางการดำเนินงานชุมชนพร้อมรับภัยพิบัติ 8 ขั้นตอน โดยได้ระบุวิธีปฏิบัติเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สามารถนำแนวทางการดำเนินงานไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

+ + + + + + + + + + + + + +

ในบทนี้ จะนำเสนอคำนิยามของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติ แนวคิดเกี่ยวกับการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติความสำคัญของการดำเนินงาน รวมถึงบทบาทของสภาวิชาชีพที่มีต่อโครงการชุมชนพร้อมรับภัยพิบัติ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนพร้อมรับภัยพิบัติ มีความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับเนื้อหาและความสำคัญของการดำเนินงานด้านนี้รวมถึงเป็นการให้ความรู้พื้นฐานสำหรับผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ตรงในการทำงานด้านนี้มาก่อน

คำจำกัดความ

ความเสี่ยง (Risk)

หมายถึง โอกาสและความเป็นไปได้ที่ภัยพิบัติจะก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบตลอดจนความสูญเสียและอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิ่งคมและเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาและประเมินความเป็นไปได้จากลักษณะของภัยและความอ่อนแอของสภาพพื้นที่ผู้คน ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม

ภัย (Hazard)

หมายถึง เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ใดๆ ที่นำมาซึ่งความเสียหายต่อชีวิตทรัพย์สิน ความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อม ภัยอาจเกิดจากธรรมชาติหรือเกิดจากการกระทำของมนุษย์ก็ได้

ภัยพิบัติ (Disaster)

หมายถึง ภัยที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์ แล้วก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต เกิดความสูญเสียหรือความเสียหายต่อทรัพย์สิน สิ่งคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม จนเกินขีดความสามารถของชุมชนที่จะใช้ทรัพยากรของตนในการรับมือและจัดการกับภัยพิบัติและผลกระทบของภัยพิบัติได้ตัวอย่างเช่น พายุเกย์

ความเปราะบาง ความอ่อนแอ ความอ่อนแอ (Vulnerability)

หมายถึง สภาพและลักษณะทางกายภาพ ปัจจัย และกระบวนการต่าง ๆ ทางสังคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมซึ่งบ่งชี้อันตรายและมีผลทำให้ชุมชนมีความอ่อนแอเปราะบาง อ่อนแอและไปเพิ่มโอกาสซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติและการได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติมากขึ้น สภาพและปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ยังเป็นข้อจำกัดซึ่งบั่นทอนขีดความสามารถของชุมชน ในการเตรียมพร้อมรับมือต่อภัยพิบัติและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

ความเข้มแข็ง ความสามารถ (Capacity)

หมายถึง ทรัพยากรที่มีอยู่และทักษะซึ่งช่วยให้ตนเอง ครอบครัวและชุมชน สามารถรับมือกับภัยที่เกิดขึ้นได้

การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction)

หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการพิจารณาความเป็นไปได้และการหาวิธีการเพื่อลดหรือหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะนำไปสู่การเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทางลบจากภัยพิบัติโดยการป้องกัน การควบคุม และการเตรียมความพร้อมภายใต้กรอบแนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืน

การเตรียมความพร้อมด้านภัยพิบัติ (Disaster Preparedness)

หมายถึง มาตรการและกิจกรรมที่ดำเนินการล่วงหน้าก่อนเกิดภัยเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้สามารถรับมือกับผลกระทบจากภัยพิบัติได้อย่างทันการณ์และมีประสิทธิภาพ

การบรรเทาภัยพิบัติ (Disaster Mitigation)

หมายถึง มาตรการแบบใช้โครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้างเพื่อลดผลกระทบด้านลบจากภัยธรรมชาติ การเสื่อมของสภาพแวดล้อม และภัยจากเทคโนโลยี

การรับมือกับภัยพิบัติ (Disaster Response)

หมายถึง การให้ความช่วยเหลือในการรับมือกับภัยพิบัติเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประสบภัย

การบรรเทาทุกข์จากภัยพิบัติ (Disaster Relief)

หมายถึง การให้ความช่วยเหลือระหว่างหรือหลังจากเกิดภัยพิบัติทันที เพื่อรักษาชีวิตและให้ความช่วยเหลือด้านความต้องการขั้นพื้นฐานแก่ผู้ประสบภัย

การฟื้นฟู (Recovery)

หมายถึง ปฏิบัติการที่ทำหลังจากเกิดภัยพิบัติเพื่อช่วยเหลือชุมชนและสถาบันต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบให้คืนสู่สภาพเดิมหรือการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ก่อนเกิดภัยให้อยู่ในระดับที่ได้ตกลงร่วมกันไว้แล้ว

การจัดการด้านภัยพิบัติ (Disaster Management)

หมายถึง องค์กรและการจัดการทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งหน้าที่รับผิดชอบในการทำงานด้านมนุษยธรรมในภาวะฉุกเฉิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเตรียมความพร้อม การรับมือและการฟื้นฟู เพื่อลดผลกระทบจากภัยพิบัติ

ความสำคัญของการดำเนินงานโครงการชุมชนพร้อมรับมือภัยพิบัติ

ชุมชน

หมายถึง กลุ่มคน บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย องค์กรและองค์กรต่างๆ ในเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ อาจมีขนาดเล็กๆ เช่น หมู่บ้าน ตำบล จนถึงขนาดใหญ่ เช่น เมือง

ชุมชน จึงเป็นศูนย์กลางที่มีบทบาทในการรับมือกับภัยพิบัติ โดยเป็นส่วนสำคัญในการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การมีส่วนร่วมของชุมชนจะนำไปสู่ความเป็นอยู่ที่มีคุณภาพปลอดภัยมากขึ้น ชุมชนสามารถใช้และควบคุมทรัพยากรของท้องถิ่นตนเองในการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติที่อาจขึ้น รวมถึงการตอบสนองต่อสภาวะฉุกเฉินของภัยพิบัติอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการฟื้นฟูหลังเกิดภัย ซึ่งในการดำเนินงานนั้นต้องอาศัยความร่วมมือในการทำงานจากหลายๆ ฝ่าย ทั้งในระดับชุมชน ระดับจังหวัด ไปจนถึงระดับประเทศ

การรับมือกับภัยพิบัติ เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจาก

- ◆ คนในชุมชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่เสี่ยงภัย มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชุมชนของตนเองเป็นอย่างดี และมีประสบการณ์ตรงในการรับมือกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น
- ◆ ชุมชนสามารถช่วยตนเองได้ในเบื้องต้น โดยไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากภายนอกในขณะเกิดภัย และยังช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น
- ◆ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการเพิ่มความรู้และทักษะใหม่ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความสามารถ ในการมีความคิดริเริ่มในการพัฒนาชุมชนต่อไป
- ◆ วิธีการทำงานที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน การให้ความสำคัญต่อเรื่องความเท่าเทียมกันของคนในชุมชน จะทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ช่วยลดหรือขจัดความล่อแหลม ความเสี่ยงภัยชุมชน ซึ่งเป็นการลดผลกระทบของภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

บทบาทของสภาวิชาชีพต่อการดำเนินงานโครงการชุมชนพร้อมรับภัยพิบัติ

สภาวิชาชีพ เป็นองค์กรสาธารณกุศลระดับชาติ ที่ดำเนินการเพื่อมนุษยธรรมตามหลักการสากล เป็นที่พึ่งของประชาชน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสให้มีความเป็นอยู่ที่ดีได้ (ที่มา : ยุทธศาสตร์สภาวิชาชีพ ปี 2554-2558) พันธกิจของสภาวิชาชีพ มีด้วยกัน 4 ด้าน ได้แก่

1. การบริการทางการแพทย์และสุขภาพอนามัย มีงานบริการ ดังนี้

★ ด้านการให้บริการรักษาพยาบาลทางการแพทย์และสาธารณสุข สภาวิชาชีพมีสถานบริการ ดังนี้

- 1.1 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
- 1.2 โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา
- 1.3 สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ โดย สถานีกาชาต 12 สถานี ในส่วนภูมิภาค
- 1.4 หน่วยแพทย์เคลื่อนที่

★ นอกจากนั้น ยังมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ ศูนย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู ศูนย์วิจัยโรคเอดส์ ศูนย์ดวงตา ศูนย์รับบริจาคอวัยวะ และสถานเสาวภา ซึ่งผลิตวัคซีนและเซรัม

2. การบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยพิบัติ

มอบหมายให้สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ รับผิดชอบภารกิจให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนร่วมกับเหล่ากาชาตจังหวัด ในการบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย การปฏิบัติงานแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมความพร้อมก่อนจะเกิดภัยพิบัติ การช่วยเหลือเมื่อมีภัยพิบัติเกิดขึ้น และขั้นตอนสุดท้าย คือ การฟื้นฟูผู้ประสบภัยหลังจากเกิดภัยพิบัติขึ้น

3. การบริการโลหิต

สภาวิชาชีพได้รับมอบหมายให้จัดโลหิตให้เพียงพอและมีความปลอดภัยสูงสุดแก่ ผู้ป่วยทั่วประเทศและการจัดบริจาคเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดโลหิตจากผู้บริจาค

4. การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะแก่ผู้ด้อยโอกาส ในชนบทและถิ่นทุรกันดาร โดยให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มเสี่ยง ได้แก่ เด็ก สตรี คนพิการ และผู้สูงอายุ มีมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก สภาวิชาชีพ ที่รับดูแลเด็กกำพร้าที่ถูกทอดทิ้งในโรงพยาบาล เพื่อจัดหาผู้อุปถัมภ์ต่อไป และได้จัดทำโครงการต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือ เช่น โครงการผู้สูงอายุ โครงการช่วยเหลือเด็กในชนบท เป็นต้น งานสังคมสงเคราะห์นี้จะดำเนินการทั่วราชอาณาจักร โดยมีเหล่ากาชาตจังหวัด 76 จังหวัด กิ่งกาชาตอำเภอ และสถานีกาชาต ซึ่งถือเป็นภารกิจของสภาวิชาชีพไทยเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยและผู้ด้อยโอกาสในท้องถิ่นนั้นๆ

นโยบายของสภากาชาดไทยในการจัดการภัยพิบัติ

ซึ่งเป็นการอ้างอิงจากหลักปฏิบัติของสภากาชาดและสภาเลี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ และองค์การอิสระในการบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย และนำมาร่างเป็นนโยบายของสภากาชาดไทยในการจัดการภัยพิบัติ ดังนี้

1. ยึดหลักมนุษยธรรม และเมตตาธรรมด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีของผู้ประสบภัย
2. มุ่งสร้างจิตสำนึกของการป้องกันภัยแก่ประชาชนในทุกวิถีทางด้วยถือว่าเป็นมาตรการที่ดีที่สุดในการจัดการภัยพิบัติ
3. ในภาวะปกติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติตามแผน ซึ่งทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเกิดภัย และต่อเนื่องถึงระยะฟื้นฟูด้วยการประสานแผนและประสานการปฏิบัติ
4. ในภาวะฉุกเฉิน ทุกหน่วยงานของสภากาชาดไทยให้ถือเป็นหน้าที่ต้องปฏิบัติตามความรับผิดชอบ ซึ่งกำหนดไว้ในแผนจัดการภัยพิบัติสภากาชาดไทย
5. ผู้รับความช่วยเหลือควรมีส่วนร่วมในการจัดการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์

นอกจากนั้นสภากาชาดไทยก็มีภารกิจจากบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ระบุตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2550 มี 4 ข้อ ดังนี้

- 1) จัดหาและเตรียมโลหิต ยา เวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ เพื่อใช้ในการบรรเทาทุกข์ การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
- 2) ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ สมาชิกสภากาชาดไทย อาสาสมัคร เหล่ากาชาดจังหวัด และประชาชน เพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ การปฐมพยาบาล และให้ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุข เพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้เมื่อประสบภัย
- 3) ให้การบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุด้วยบริการทางการแพทย์ ทั้งการรักษาพยาบาล และป้องกันโรค และสงเคราะห์เครื่องอุปโภคบริโภค ตลอดจนอุปกรณ์ และบริการอื่นๆ ตามความจำเป็นของผู้ประสบภัย
- 4) ติดต่อขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยผ่านคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ หรือสหพันธ์สภากาชาดและสภาเลี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ โดยความเห็นชอบของรัฐบาล

สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์

สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ ได้ปฏิบัติภารกิจตามแผนยุทธศาสตร์สภากาชาดไทย 3 ใน 4 ด้าน ได้แก่ การบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยพิบัติ การแพทย์และสาธารณสุข และการส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยเป็นเจ้าภาพหลักในภารกิจ การบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยพิบัติ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการรายปีตามกรอบยุทธศาสตร์สภากาชาดไทยปี 2549-2553 ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการบรรเทาทุกข์ภัยพิบัติ

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยและชุมชนเสี่ยงอย่างทันเหตุการณ์และตรงตามความต้องการ โดยการมีส่วนร่วมของสังคม ชุมชนและอาสาสมัครสภากาชาดไทย ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 2 กิจกรรม ได้แก่

1.1 กิจกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างรวดเร็ว โดยผู้ประสบภัย

- ได้รับอาหาร น้ำดื่ม และเริ่มให้บริการภายใน 4 ชั่วโมง
- ได้รับชุดธารน้ำใจฯ ภายใน 6 ชั่วโมง
- เต็นท์บรรเทาทุกข์ เริ่มให้บริการปฐมพยาบาลภายใน 4 ชั่วโมง

1.2 กิจกรรมการเตรียมชุมชนเสี่ยงให้พร้อมรับมือภัย วาตภัย และโคลนถล่ม โดยชุมชนมีคณะกรรมการจัดการด้านภัยพิบัติ มีการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุ เชื่อมโยงกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยมีกิจกรรมต่อเนื่อง เช่น การกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงและปลูกจิตสำนึก เป็นต้น

2. ยุทธศาสตร์ด้านการแพทย์และสาธารณสุข

การบริหารทางการแพทย์และสาธารณสุขที่เป็นเลิศและครบวงจรแก่ประชาชน รวมทั้งผู้ด้อยโอกาส ประกอบด้วยบริการทั้ง 4 ด้าน คือ การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค

3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนที่มุ่งเน้นผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากไร้ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนอาสาสมัครสภากาชาดไทย และภาคีเครือข่าย เพื่อพัฒนาต้นแบบ เพิ่มและขยายงานบริการ เช่น หน่วยแพทย์จักรุกคัลยกรรม สภากาชาดไทยในสมเด็จพระเทพรัตนสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี หน่วยแพทย์คัลยกรรมตกแต่งแก้ไขปากแหว่งเพดานโหว่ และความพิการอื่น และ โครงการ "ยิ้มสวยเสียงใส" หน่วยแพทย์คืนเสียงสู่โสต โครงการแว่นสายตาสภากาชาดไทยเพื่อเด็กนักเรียนในชนบท หน่วยแพทย์ทันตกรรมเคลื่อนที่ หน่วยแพทย์เคลื่อนที่สำนักงานบรรเทาทุกข์ฯ หน่วยแพทย์ศูนย์ สภากาชาดไทยเวทพาทน์ เฉลิมพระเกียรติ และหน่วยแพทย์โครงการสุขภาพแจ่มใสในบ้านตะวันออก

เห็นได้อย่างชัดเจนว่า สภากาชาดไทยมีบทบาทในการทำงานด้านภัยพิบัติควบคู่กับการบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขมาโดยตลอด นอกจากนี้ยังมีสำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ ที่เปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของ สภากาชาดไทยในการทำงานเรื่องด้านภัยพิบัติ ซึ่งจะเห็นได้จากการปฏิบัติภารกิจของสำนักงานฯ ตามแผนยุทธศาสตร์ สภากาชาดไทย โดยเป็นเจ้าภาพในภารกิจหลักการบรรเทาทุกข์ และยังได้จัดทำแผนปฏิบัติการรายปีตามกรอบยุทธศาสตร์ สภากาชาดไทยปี 2552-2555 ต่อไปอีกด้วย

